

[Jørgen Jensen]

lige de partier, der kalder sig ansvarlige, og som har fundet sammen omkring indkomstpoltikken, har udtalt – og ministeren har også gjort det i dag – at arbejdsløsheden kunne afskaffes, hvis man så bort fra de økonomiske problemer, hvis man ville affinde sig med et stigende valutaunderskud, hvis man ville affinde sig med en stigende gæld til udlandet, og hvis arbejderne var villige til at gå ned i løn og arbejde noget stærkere. Så kunne man fjerne arbejdsløsheden.

At problemstillingen i sig selv efter vor opfattelse er noget politisk vrøvl, er én side af sagen, men i virkeligheden fastslår disse udtalelser jo, at de 200.000 arbejdsløse er en bevidst, beregnet følge af den politik, der er ført herinde. Det understreger også, at de arbejdsløse ikke selv er skyld i deres ledighed, og at hvis de skulle finde arbejde gennem en øget aktivitet, var der andre, der skulle ofres som arbejdsløse for at forbedre valutasituationen. Det er i virkeligheden det, ministeren har sagt her i dag er kendsgerningen, men alligevel opretholdes og administreres kravet om, at man skal være til rådighed for arbejdsmarkedet, som om dette i sig selv kunne begrænse arbejdsløsheden. Man kræver i virkeligheden, at den ledige, uanset hvad ministeren sagde heroppe for, skal være passiv på alle andre områder end i forsøget på at skaffe sig et job. Det er ikke alene i lovgivningen, man kræver det, men navnlig i den offentlige debat, og det kan man ikke se bort fra.

Man opretholder et kontrolsystem på formidlingskontorerne, som enhver, der har undersøgt det, vil erkende er fordyrende, skadeligt og nedværdigende, og som må fjernes. Der er ingen, der kan sige noget andet, hvis de undersøgte det. Hvis tiden tillod det, skulle jeg forklare noget om, hvor tåbeligt det virker. Det er ikke i loven fastsat, at man skal være passiv som ledig, men alligevel kender vi alle eksempler på helt urimelige afgørelser, og så hjælper det ikke noget, at ministeren siger heroppe, at der er titusinder, der deltager i fritidsundervisningen. Vi hører nu også eksempler på, at der er mennesker, som man truer med at fratage understøttelsen, når de gør det, og det, vi sådan set som lovgivere skulle tage op til drøftelse, er, hvad vi kan gøre mod dette.

Det må være sådan, at de ledige har ret til at deltage i alle de aktiviteter, som arbejden-

de kan deltage i, selv om de er tilmeldt en anvisningsinstans, hvad enten det er et formidlingskontor eller fremover en arbejdsløshedskasse, og derfor forpligtet til at modtage anvist arbejde. Deltagelse i igangværende aktiviteter burde være at betragte, som om man var i arbejde. Derfor kravet om, at de ledige får ret til at deltage også i kompetencegivende uddannelser. Det er jo noget, arbejdende mennesker gør, og tænk på, hvilke menneskelige udviklingsmuligheder vi ofrer alene for at opretholde den illusion, at man starter fra lænestolen derhjemme, end hvis man startede fra en læreanstalt eller andre aktiviteter.

Der er lovet, og det er gentaget i dag, at vi skulle have flere meningsfyldte uddannelses-tilbud til de langvarigt ledige. Jeg vil godt understrege, at vi mener også, det er godt og påkrævet, men vi må også sige: bryd dog med den reaktionære indstilling, at den lediges uddannelse kun skal være målrettet i forhold til arbejdsgivernes og produktionens krav. Det burde være den ledige selv, der afgjorde, i hvilket omfang og ad hvilken vej han ville uddanne sig.

Det er altså en kendsgerning, at de ledige er de ofre, vi bringer på kapitalismens alter for at forhindre øget gældsstiftelse og valutaunderskud. Det er også gentaget i dag. Men burde vi så ikke også yde de arbejdsløse fuld erstatning for det løntab, de lider? Burde vi i virkeligheden ikke også tale om en økonomisk kompensation ud over dette?

Kravet om begrænsning i understøttelses-satserne er ikke kommet fra regeringen, men har alligevel været fremme i debatten også her i folketinget. Det er påstået, at dette ville begrænse arbejdsløshedstallet, men det er lige så falsk en påstand som de påstande, der kommer i forbindelse med kravet om, at de ledige skal være til rådighed for arbejdsmarkedet. Der bliver ikke flere arbejdspladser ved at begrænse forbruget hos 200.000 ledige og deres familier; tværtimod øger det arbejdsløsheden.

Der er også en række fejlagtige opfattelser af dækningsgraden. De ledige får ikke 90 pct. af deres tidligere løn, men højst 90 pct. Det betyder i virkeligheden, at gennemsnittet reelt ligger mellem 55 og 80 pct. af den løn, de tidligere tjente. Derfor kan langvarigt ledige blive tvunget til at søge til bistandskon-